

16. juni 2020.

Telefonsamtale med Johannes Fagerlid, f 1936. Konfirmert i 1950. Gift med Erna Malmanger f 1932, frå Kvinnherad. Bor i Rosendal. tlf 90978862.

Fra han var konfirmert, ble han med på fiske i Samnanger. Var med som mannskap hos Einar Oldervoll i ett år på båten Kyrre, som var en fraktesbåt som gikk i rute Bergen – Trondheim – Bergen, før Einar kjøpte han.

Skipperen het Holmefjord, og var gift med en i familien. Holmefjord var i slekt til Oldervoll. Mor til Einar var frå Holmefjord. Var med da Kyrre sank i Hustadvika med sildelast om bord. Det var fint vær, båten sank. Mannskapet ble tatt over i en annen båt som kom til. Han la seg attmed Kyrre, så de kom over, og denne båten tok dem til Ålesund.

Etter forliset leide Einar Oldervoll båten Sandvik av Sandvik-karene.

Einar og Johannes Oldervoll kjøpte seinere Are, som ble døpt om til Gaupøy. Begge karene jobbet om bord. De gikk på Mo i Rana og drev transport av armeringsjern. Johannes Oldervoll var skipper.

Han hadde papirene i orden. Jeg var styrmann ombord og seinere vikar for både Einar og Johannes.

Om far: Han het Johannes Fagerlid, og var født 1901. Gift med Karianna Barmen, (datter til Bertin Barmen og søster til Vinsjans og Anders Barmen). Vi var 3 søsken, Elisa f 1925, hun var mongoliod, og bodde hjemme. Hun hadde jobben å dra slipesteinen. Hun døde 1968. Så var det meg, og yngst var Laila f 1947. Mor og far bodde den første tida i Barmen, Elisa ble født der. Da jeg ble født, var de flyttet til Fagerli.

Far dreiv fiske alle sine år. Han var med i seilskutetida med en jakteeier fra Nygård, sannsynligvis Nygårdsolaien. De seilte på Finnmarken og kjøpte

torsk og salta ned. Dette var helt på slutten av jaktetida, det må ha vært i 1918 eller 1919.

Jeg husker far fraktet en stor notabåt fra Ådlandsnaustet til en kjøper sør i Valevåg. Han skulle sette motor i han. Det lå to slike store notabåter i Ådlandsnaustet i mange år. Jeg torr dette var på slutten av 1950-tallet eller tidlig på 1960-tallet. Far slepte den med en 30-fots skøyte han lånte av broren sin, Bernhard, som hadde bygget båten selv. Bernhard bodde i Fagerli, og laget mange færingar, helst på bestilling. Han hadde ofte med seg en hjelpegutt, Hans Utskot, bror til Leif Utskot. Jeg husker han holdt på i naustet med å bygge færingar.

Far var med på vintersildfiske med Einar Holmefjord på 20-30-tallet. Da også fisket de med landnot. De var mye i Solund, Øygarden og jeg husker han fortalte de var i Bømlo på vårparten.

På 1930-tallet kjøpte far seg ei lita skøyte i lag med svogeren sin, Anders Barmen. De kalte båten for Duen. De to karene var mye i lag. Jeg vet ikke om det var de to karene som var kompanjonger først og så slo far seg i lag med søstera til kameraten, eller om han først ble i lag med mor, og slo seg sammen med svogeren som kompanjong. De dreiv fiske i lag før og under krigen, de fiska med landnot. Den gangen var det ikke havfiske etter sild, og store mengder kom tett opp under land. Så de kunne gjøre store fangster med ei landnot.

Far var med på fiske også under krigen. De gikk mye og fanget på makrell, med landnot. I 1944 kom det i gang anleggsarbeid på land, så da tok han jobb der. Far tok ikke arbeid på land. Han dreiv med fiske, men Anders og Bernhard begynte som forskalingsnekkere.

Under krigen hadde Jørgen Jørgensen en batteriradio. Alle måtte levere inn radioene sine under okkupasjonen så ingen skulle kunne høre på radiosendinger fra England. Jørgen leverte ikke inn radioen, men turde ikke selv ha den, så far fikk ha den i båten sin.

Morfar, Bertin Barmen var fra Samnøy. Jeg er fetter til båtbyggeren Vinsjans Barmen. Det finnes trolig ikke noe skriftlig materiale over det han bygde. Han jobbet mest aleine, men hadde trolig med seg en hjelpemann på de tunge tingene. Han bygde flere større skøyter. De var ikke alltid så pene. På slutten av yrkeslivet bygde han en del snekker. Etter krigen fikk han mye arbeid med å reparere båter som tyskerne hadde konfiskert og brukt under krigen. Han reiste da mye omkring og reparerte båter. Jeg vet han bygde høyere styrehus på Avance, det trengte de når de fraktet tønner. Avance var ingen stor båt, men de førte 1000 tønner på den, det meste på dekk.